

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

בפני: כב' השופט הבכיר, אסף זגורי

תובעת פלונית
ע"י ב"כ עוה"ד יוסי נקר

נגד

נתבע פלוני
ע"י ב"כ עוה"ד יניב קונקי

בעניין הקטינים:

1. אלמונית ת.ל. 18.1.2010

2. אלמוני ת.ל. 8.12.11

פסק דין

על הפרק: האם יש להיענות לתביעת התובעת להגדלת מזונות קטינים בשל שינוי נסיבות מהותי?

העובדות וההליכים הרלבנטיים:

1. הצדדים הינם בני זוג לשעבר ולהם 2 ילדים קטינים שפרטיהם בכותרת.

2. ביום 10/1/2017 ניתן בעניינם של הצדדים פסק דין בתביעת מזונות קטינים שהגישה התובעת לבית משפט זה (להלן: "פסק הדין").

3. בסעיף 45.2 לפסק דין חויב הנתבע לשלם מזונות הקטינים, מדורם וחינוכם בסך 4,040 ₪ בחודש על עוד הילדים בצהרונים ואם אחד הילדים לא ישהה בצהרון יפחת החיוב לכדי 3,600 ₪ בחודש וכששני הילדים יחדלו לשהות בצהרונים יפחת החיוב לכדי 3,300 ₪ בחודש.

4. צרכי הילדים הוערכו בפסק הדין על 5,540 ₪ בחודש המורכבים מחלקם של הילדים במדור 1,040 ₪, 2000 ₪ צרכים הכרחיים ו-2000 ₪ צרכים מדין צדקה.

טענות התובעת:

5. התובעת טענה בסעיף 16 לכתב התביעה המתוקן כי חל שינוי נסיבות מהותי המצדיק הגדלת המזונות מהטעמים הבאים: האם משלמת שכר דירה בסך 3,580 ₪ בחודש, האב משתכר בין 7,000 לבין 8,000 ₪ בחודש ובנוסף מבצע עבודות פרטיות בתחום הקייטרינג

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

- 1 ומקבל עבור הכנסה לא מדווחת. בגין עבודה נוספת זו משתכר הנתבע לפי טענת התובעת
2 בין 5000 לבין 10,000 ₪ בחודש בנוסף למשכורתו החודשית (סעיף 16 לכתב התביעה).
3
- 4 6. האם ערכה טבלת צרכים עדכניים של הילדים בכתב התביעה ומהם עלה כי גובה המזונות
5 של הילדים הוא בשיעור של 2,885 ₪ בחודש ולכן עתרה לחייב הנתבע בסך של 5,770 ₪
6 בחודש עבור שני הילדים.
7
- 8 7. ביחס לפן המשפטי, נטען על ידי התובעת בסיכומיה כי הלכת בע"מ 919/15 לא חלה על
9 מקרה זה כיוון שלא מדובר במשמורת משותפת. בנוסף ולחליפין נטען כי גם אם הלכה זו
10 חלה היא לא יכולה לחול על תביעה להגדלת מזונות שכן התוצאה תהיה שלעולם לא ניתן
11 יהיה להגדיל דמי מזונות מקום שיופעלו עקרונות הלכת בע"מ 919/15 בדבר בחינת יחס
12 ההשתכרות בין הצדדים.
13
- 14 **טענות הנתבע:**
- 15 8. הנתבע טוען כי אכן שינה מקום עבודתו, אך הכנסותיו והשתכרותו נפגעו בשל כך ולדבריו
16 אינו משתכר יותר מ-6,500 ₪ בממוצע.
17
- 18 9. הנתבע מוסיף כי הוא עדיין משלם חובות מתקופת החיים המשותפים באמצעות הלוואות
19 לבנקים, כי הוא גר בבית הוריו התומכים בו ללא שהצליח לשכור דירה משל עצמו וכי אין
20 לו היכולת להגדיל החיוב במזונות.
21
- 22 10. הנתבע מכחיש כי משתכר מעבודות פרטיות כמיוחס לו וטוען כי בסה"כ התרברב כאילו
23 שהוא מבצע עבודות פרטיות (בהודעות בוטס אפ או בפייסבוק) וזה כדי שלא ייתפס
24 בציבור כמסכן או אומלל למרות שבפועל חי במצוקה רבה.
25
- 26 11. הנתבע מוסיף כי עלויות הנסיעות בסופי שבוע לסירוגין מגיעות כדי 600 ₪ בחודש.
27
- 28 12. הנתבע טוען כי יש להחיל את עקרונות בע"מ 919/15 על נסיבות מקרה זה, שעה שלא
29 הוכח כל שינוי נסיבות מהותי וכי יש להפחית דמי המזונות ולמצער לדחות את התביעה
30 תוך חיוב התובעת בהוצאות משפט.
31
32
33
34

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

המתווה הנורמטיבי:

13. פסקי דין הרלבנטיים לענייננו הינם אלה שעוסקים בתביעות לשינוי חיוב במזונות, הלכת בע"מ 919/15 העוסקת בפרשנות הדין האישי החל בענייני מזונות והלכת בע"מ 7670/18 העוסקת בתביעה להפחתת מזונות תוך התייחסות לשאלת תחולת הלכת בע"מ 919/15.

14. בכל הנוגע לשאלת הוכחת שינוי נסיבות מהותי ומה ייחשב לשינוי נסיבות מהותי לא חל שינוי בהלכה הפסוקה והמנחה שנקבעה בע"מ 363/81 **פייגה נ' פייגה**, פ"ד לו(3) 187 שם נקבע כי פסק-דין מזונות אינו יוצר מחסום החלטי בפני התדיינות חוזרת, אלא ניתן לשוב ולפנות לבית המשפט בבקשה לעיון חוזר בפלוגתה פלונית בקשר למזונות, אך זאת בכפיפות לתנאי המפורש והדווקני, שחל שינוי מהותי בנסיבות. אין המדובר בשינוי של מה בכך, ולכן אין בכלל המשפטי, היוצר אפשרות לדיון חוזר, כדי פתיחתו של שער רחב, המתיר התדיינות חוזרת בעניין המזונות, כל אימת שהטינה ההדדית או ניגודי האינטרסים בין הצדדים דוחפים לכך. נהפוך הוא, ההלכה מגבילה ומצמצמת את הדיון החוזר, כאמור, רק לאותם מקרים, בהם חל שינוי מהותי בהשוואה למצב שבעבר. שינוי בלתי משמעותי על תוצאותיו צריך להיספג על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם חייבים להתאים עצמם למשמעותו, בלי לשוב ולפנות לערכאות (עוד ראו: בע"מ 3984/15 פלונית נ' פלונית (13/6/2013) [פורסם בנבו] פסקה כ"ה ; עמ"ש (מחוזי חיפה) 47200-12-20 א. נ' ב. (27/6/2021) [פורסם בנבו]).

15. שינוי מהותי שיוכל להצדיק עיון מחדש בחיוב המזונות יכול להיות בצרכי הילדים, במצבם הבריאותי והמשפחתי של ההורים, בהשתכרותם ומצבם הכלכלי, שינוי במשמורת או בהסדרי שהות או נסיבות קשות וחריגות שנוצרו לאחר מתן פסק הדין, כגון סרבנות קשר של ילדים עם אביהם (ראו: בע"מ 3984/15 לעיל בפסקה כ"ו וכן בע"מ 7670/18 פלונית נ' פלוני (20/1/2021) [פורסם בנבו]).

16. כן נקבע כי על בית המשפט להביט על התמונה בכללותה ולבחון כל שינוי לגופו על פי השכל הישר, ניסיון החיים ופרטי המקרה (בע"מ 3148/07 פלוני נ' פלוני (13/6/2007) [פורסם בנבו]).

17. באשר לתחולת הלכת בע"מ 919/15 על תביעה לשינוי חיוב במזונות נקבעו בבע"מ 7670/18 **עקרונות מנחים**:

ראשית, הלכת בע"מ 919/15 לכשעצמה אינה מהווה "שינוי נסיבות מהותי" המצדיק שינוי חיוב במזונות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

שנית, ככל שבית המשפט מגיע למסקנה כי התרחש שינוי נסיבות מהותי כמשמעותו בפסיקה, המצדיק עיון מחודש בגובה המזונות, מן הראוי כי עיון זה יעשה בהתאם להלכת בע"מ 919/15, שהרי מרגע שנגזר לקיים דיון מחודש בגובה המזונות, אין הצדקה לקיימו על פי דין ישן שאיננו נוהג עוד.

שלישית, על בתי המשפט לשקול בזהירות ובקפדנות את השפעת השינוי המהותי ביחס לסכום המזונות שנקבע בעבר. המצב בעבר וקביעות בית המשפט בפסק דין קודם מהווים את נקודת המוצא המחייבת ועל הטוען לשינוי לעוד בנטל הוכחת השינוי מאותה נקודת מוצא.

ולבסוף, ראוי לבחון באופן מתוחם את הרכיב הפרטני שבו חל שינוי הנסיבות המהותי וביחס אליו בלבד להחיל את העקרונות שנקבעו בהלכת בע"מ 919/15 תוך חתירה ככל שניתן וככל שקיימת הצדקה לצמצום היקף ההתדיינות. ככל שמדובר בשינוי באחד ממרכיבי המזונות, אין מקום להחיל את הלכת בע"מ 919/15 ביחס לכלל סכום המזונות ולשנות באופן דרמטי את שיעור המזונות שהיה נהוג לאורך זמן אלא יש לבחון רק את השינוי שחל בפרמטר הפרטני בהתאם להלכת בע"מ 919/15 (פסקה 15, 16 לפסק דינו של השופט הנדל בבע"מ 7670/18 לעיל).

18. בסיכומי ביקש ב"כ התובעת לטעון ולשכנע את בית המשפט כי עקרונות אלה חלים רק במקרה של תביעות להפחתת מזונות אך לא במקרה של תביעה להגדלת מזונות. אין לקבל טענתו זו. ראשית מדובר בטענה חסרת אחיזה בפסיקת בית המשפט העליון הדנה באופן רוחבי בהליכים לשינוי חיוב במזונות (הגם שבע"מ 7670/1 נדרש לשאלת הפחתת מזונות בנסיבותיו הפרטניות). שנית, הטיעון מנוגד לעיקרון השוויון. אין סיבה מדוע עקרונות בע"מ 7670/18 יחולו על אבות המבקשים לצמצם או לבטל חיוב במזונות ולא יחולו על אמהות המבקשות להגדיל החיוב במזונות (רובם המוחלט של המקרים הם פסקי דין והסכמים שקובעים חיוב במזונות שאבות משלמים לאמהות). גם מבחינת הוודאות שבדין יש להחיל אותו עיקרון שחל על תביעה להפחתת מזונות גם על תביעה להגדלת מזונות.

הכרעה פרטנית:

19. השאלה הראשונה שלה יש להידרש היא שאלת קיומו או היעדרו של שינוי נסיבות בצרכי הילדים. כאמור, נקודת המוצא היא הצרכים של הילדים כפי שנקבעו בפסק הדין הראשון. ובכן בפסק הדין הראשון הועמדו צרכי הילדים על סך 5,540 ₪ בחודש כולל מדור. בתביעה הנוכחית, צוינה טבלת צרכים של הילדים האומדת אותם בסך 5,771 ₪ בחודש (סעיף 20 לכתב התביעה). מכאן ברור שלפי התביעה עצמה אפילו היה כל האמור בה מוכח בראיות ובמסמכים, אין כל שינוי נסיבות מהותי בגובה הצרכים של הילדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

- שכן הפרש של 231 ₪ בהיקף צרכיהם של הילדים לאחר שחלפו 4 שנים מאז פסק הדין
הקודם לא יוכל להיחשב לשינוי נסיבות מהותי כמשמעות דיבור זה בפסיקה.
- 3
20. שקלתי אם לראות בעליה בהוצאות המדור של האם משום שינוי נסיבות מהותי אך גם
כאן לא ראיתי לנכון לראות רכיב זה כעומד בתנאי הפסיקה. ראשית, פסק הדין הראשון
חייב במדור רעיוני בסך 1,040 ₪ בחודש לפי תחשיב רעיוני של 40% מדמי שכירות בגובה
של 2,600 ₪ כאשר כבר במסגרת אותו הליך הטיעון של האם היה כי דמי השכירות יעמדו
על סך 3,300 ₪ בחודש וטענתה זו לא נתקבלה בפסק הדין. דמי השכירות כיום הם בסך
ש3,580 ולא מדובר בעליה משמעותית מדמי השכירות שטענה להם האם בהליך הקודם.
זאת ועוד, לאם נולדה בינתיים קטינה נוספת שבגינה היא מקבלת דמי מזונות ומדור בסך
2,750 ₪ בחודש (עמ' 10 שורה 28 לפרוטוקול), כלומר יש לחשב חלקם של הקטינים
בעלות המדור באופן מעט שונה מבעבר ו/או בכל מקום לראות בהגדלת הוצאות המדור
נגזרת של הרחבת התא המשפחתי מצד האם שאיני סבור שמהווה שינוי נסיבות מהותי
במקרה זה.
21. עוד בהקשרם של הצרכים אציין כי תיק המוצגים (שלא הוכח כי נמסר לצד שכנגד) לא
כולל כל ראיות אודות הוצאות הילדים ו/או אסמכתאות המבססות שינוי כלשהו
בצרכיהם.
22. בזווית הצרכים של הילדים כל שיש בפניי הוא אמירה של האם בעדותה שהיא מרגישה
שצרכי הילדים גדלו (עמ' 10 שורה 31) אך מדובר בטיעון שלא הועלה בכתב התביעה, לא
צורפו מוצגים להוכחתו וגם לא מדובר בשינוי שלא ניתן היה לצפותו בעת פסק הדין
הראשון. זאת ועוד גם כאשר האם מפרטת הגידול בצרכים בחוג או שיעורי עזר היא
בעצמה מודה כי הדבר הוסדר החיוב בהוצאות חריגות בפסק הדין הראשון וכי הצדדים
הגיעו להסכמות בעניין זה בדבר תשלום גלובלי במקום השתתפות במחציות.
23. סיכומי של דיון בטענת האם לשינוי נסיבות מהותי בצרכי הילדים הוא כי לא הוכח כל
שינוי שכזה.
24. ומה בנוגע להשתכרות הנתבע? כאן לכאורה הוכיחה האם פוטנציאל משמעות של האב
לגידול בהכנסות האב כתוצאה מעבודות פרטיות בתחום המזון. האב עובד במטבח של
תעשייה בטחונית ויש לו ידע וניסיון רב בתחום זה. צורפו מטעם התובעת מספר תמונות
של מנות, סלטים, שולחן בשרים, מנת פירות, שלחן ערוך מנות והודאה של הנתבע באחד
המקרים כי מדובר בעבודה בשווי 5000 ₪. אמנם לא הוגשו אסמכתאות המעידות על
העברת תשלומים או פרטי לקוחות וברור הקושי של האם להשיג ראיות שכאלה לאור

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

המרחק בין הצדדים. האם ניצלה את הקשר החברי שבין הצדדים והסתמכה על הודעות שהנתבע שלח לה בעצמו ומדובר ללא ספק בהודאת בעל דין שהנתבע התקשה להסבירה.

25. הטיעון של האב הוא שהתרברב ללא שיש כיסוי לדברי רהב אלה. לדבריו לא רצה להתמסכן ולכן כלפי חוץ הציג עצמו כמי שעובד בתחום זה ויכול להפיק אירועים ו/או הכנסות. קשה עד מאוד לקבל כיום הטיעון של האב כי התרברב שעה שהוא מודה כי ביצע עבודה בשווי 5000 ₪ תמורת חוב שהוא חב לצד ג'. תמונות נוספות שמלמדות על אירועים או עבודות נוספות מתיישבות אף הן יותר עם יכולת הגדלת הפרנסה של האב כתוצאה מעבודות פרטיות אלו. הפעם אין בידי לקבל הטיעון של האב כי הוא הוגבל בהסכם העסקתו לא לעבוד בעבודה נוספת (טיעון שהועלה גם במסגרת ההליך הקודם והתקבל).

26. הקושי מנגד הוא רמת החיים של האב שנותרה לכאורה דלה ונמוכה כעולה מדפי חשבון שצורפו לכתב ההגנה, כעולה מכך שאין לאב דירה משל עצמו, רכב מפואר והוא עדיין מסובך בחובות כספיים (לא כולם הוכחו).

27. באיזון בין הראיות שהאם הציגה לרבות הודאת בעל דין מצד האב, אני קובע כי יש לו פוטנציאל השתכרות של 3500 ₪ נוספים מדי חודש.

28. השתכרות האב כעולה מתלושי השכר שצירף לתיק המוצגים היא 6107 ₪ נטו בשנת 2020 ומתלושי שכר שצירף לתיק מוצגים עולה כי בשנת 2021 השכר נטו ממוצע היה 6,290 ₪ בחודש. האב עצמו העיד כי שכרו הממוצע הוא בשיעור של כ-6,500 ₪ בחודש. אם נוסיף את פוטנציאל ההשתכרות מעבודות פרטיות נמצא כי שכרו של האב יכול להגיע כדי 10,000 ₪ בחודש וזה כבר שינוי משמעותי בהשתכרות לעומת ההשתכרות שנקבעה בפסק הדין (6,500-7,500 ₪ בחודש – סעיף 44 לפסק הדין) שכן מדובר בעליה של כ-33% בהשתכרותו החודשית.

29. על פי הפסיקה שהובאה לעיל מקום שמצאנו כי חל שינוי נסיבות ברכיב מסוים במזונות יש להחיל את עקרונות בע"מ 919/15. במקרה זה השינוי הוא בהשתכרות האב – שינוי בשיעור של 33% לערך. ומה באשר להשתכרות האם? לכתב התביעה צורפו הרצאת פרטים ואישורים מהם עולה כי קיבלה דמי אבטלה בשיעור ממוצע של כ-5,500 ₪ בחודש בממוצע. לאם יש פוטנציאל השתכרות המגיע לפי דבריה ל-6,000 ₪ הגם שבעבר עבדה במשרות שונות בחברות ביטוח והשתכרה גם 8,000 ₪, 11,000 ₪ ו-14,000 ₪ בחודש. הקושי כיום עם מיצוי הפוטנציאל הוא שהאם מטופלת בתינוקת נוספת ולא יכולה לעבוד שעות נוספות כדי להגיע למיצוי הפוטנציאל האמור. על כן אני מקבל עמדתה כי

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

השתכרותה במצב דברים זה היא בשיעור ממוצע נטו של 6,000 ₪ בחודש. עם זאת, יש להניח תוך שנתיים-שלוש תשוב האם להשתכר שכר גבוה משמעותית כפי שהיא עצמה העידה על יכולותיה.

30. יחס ההכנסות (הפוטנציאליות) בין הצדדים יחושב כך: $10,000 + 6,000 = 16,000$ ₪. חלקו של האב $10,000/16,000$ הוא 62.5% וחלקה של האם 37.5%.

31. אם נכפול את יחס ההכנסות בצרכי הילדים (5,540 ₪ בחודש) הרי שחלקו של האב יהיה 3,462 ₪. החיוב של האב במזונות הינו בשיעור של 3,300 ₪.

32. על פי הפסיקה, יש לשאוף לסופיות הדיון גם בהליכי מזונות. היענות בחיוב לתביעת האם במקרה זה והגדלת המזונות בכ-160 ₪ בחודש אינה אלא מתן הכשר וזרז להגשת תביעות מסוג זה בעתיד, לא רק על ידי האם אלא גם על ידי האב, שכן בעתיד בהחלט יתכן שהשתכרות הצדדים תהיה זהה או דומה (במהלך החיים המשותפים האם השתכרה יותר מהאב). לא זו מטרות הפסיקה הקובעת כי שינוי נסיבות ושינוי בחיוב במזונות צריך להיעשות במשורה וישנם שינויים שעל ההורים לספוג. טעם של מדיניות שיפוטית בצירוף השינוי המינורי בהיקף החיוב במזונות ה כפי שנאמר בבע"מ 7670/18 :

"רוצה לומר, עם כל הצליל ה"פורמלי" שעשוי להתלוות למונח "סופיות הדיון" – יש לדוקטרינה זו קשר לזרם החיים, התנהגותם של אנשים, וסוג של הסתמכות ותכנון ששינוי חד עלול לפגוע בו. יתכן שמנקודת מבטו של אחד מבני הזוג טוב יהא לפתוח מחדש גם פסק דין חלוט; ברם, התמונה מורכבת משני צדדים, ומשקפת איזון בין זווית הראייה של שניהם, ואף של צדדים שלישיים – ילדיהם הקטינים."

33. אף אם הוכח שינוי נסיבות מהותי בהשתכרות הנתבע במקרה זה, אין ולא הייתה הצדקה להגיש את התביעה הנוכחית על ידי התובעת. כפי שהתוודתה מעל דוכן העדים בעמ' 15 לפרוטוקול כי הצדדים סיכמו שהאב ישלם 4,000 ₪ בחודש ולא 3,300 ₪ בחודש אך סכום זה יכלול גם את כל הוצאות הבריאות והחינוך החריגות והאם חששה שהאב לא יעמוד בסיכום זה ולכן הגישה את התביעה.

34. לאור כל האמור לעיל ובשעה שהחיוב במזונות הילדים לא אמור לגדול או להשתנות כלל לאחר בירור מכלול טענות הצדדים, דין התביעה להידחות.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תלה"מ 2590-02-21 פלונית נ' פלונית

- 1 ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים של הצדדים.
- 2 ניתן היום, ז' חשוון תשפ"ב, 13 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

- 3 אסף זגורי, שופט בכיר